

PREDLOG
(EVA) 2020-2330-0125

Na podlagi 10. in 11. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17 in 22/18) Vlada Republike Slovenije izdaja

UREDBO
o spremembah in dopolnitvah Uredbe o shemah neposrednih plačil

1. člen

V Uredbi o shemah neposrednih plačil (Uradni list RS, št. 2/15, 13/15, 30/15, 103/15, 36/16, 84/16, 23/17, 5/18, 10/19, 7/20 in 78/20) se v 1. členu v prvem odstavku v 2. točki besedilo »Uredbo (EU) 2019/288 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. februarja 2019 o spremembi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013 glede nekaterih pravil o neposrednih plačilih in podpori za razvoj podeželja za leti 2019 in 2020 (UL L št. 53 z dne 22. 2. 2019, str. 14)« nadomesti z besedilom » **Uredbo...** ».

2. člen

V 5. členu se za 9. točko doda nova 10. točka, ki se glasi:

»10. izplačilo podpore za rejo drobnice iz 38.a člena te uredbe;«.

Dosedanji 10. in 11. točka postaneta 11. in 12. točka.

3. člen

V 8.a členu se v prvem odstavku na koncu stavka doda besedilo »oziroma v primeru ko se zgornja meja za koledarski leti 2021 in 2022 razlikuje od tiste za preteklo leto zaradi spremembe zneska iz priloge II Uredbe 1307/2013/EU.«.

4. člen

V 13. členu se za osemnajstim odstavkom doda nov devetnajsti odstavek, ki se glasi:

»(19) Vrednost plačilnih pravic, izračunana v skladu s tem členom, se ob upoštevanju prilagoditve iz petega odstavka 22. člena Uredbe 1307/2013/EU in v skladu s tretjim pododstavkom enajstega odstavka 25. člena Uredbe 1307/2013/EU ohrani tudi za koledarski leti 2021 in 2022.«.

5. člen

V 16. členu se zadnji stavek drugega odstavka spremeni tako, da se glasi:

»Prenosnik vlogo za prenos plačilnih pravic izpolni elektronsko in jo pošlje agenciji v elektronski obliki na način kot je določen v skladu s predpisom, ki ureja izvedbo ukrepov

kmetijske politike za tekoče leto. Elektronski vlogi priloži skenirano vlogo za prenos plačilnih pravic s podpisom prevzemnika.«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Če nosilec kmetijskega gospodarstva v RKG izvede spremembo nosilca kmetijskega gospodarstva v roku za vložitev zbirne vloge določenem v predpisu, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike za tekoče leto ali v roku za pozno predložitev vloge v skladu s 13. in 14. členom Uredbe 640/2014/EU in prenos plačilnih pravic med prenosnikom in prevzemnikom ni bil opravljen v roku iz prejšnjega odstavka, prevzemnik kmetijskega gospodarstva v tekočem letu ni upravičen do sheme osnovnega plačila, plačila za zeleno komponento, plačila za mlade kmete in plačila za območja z naravnimi omejitvami.«.

Za tretjim odstavkom se dodata novi četrti in peti odstavek, ki se glasita:

»(4) Kadar se zgodi sprememba nosilca kmetijskega gospodarstva v roku za vložitev zbirne vloge iz prejšnjega odstavka mora prevzemnik oddati zbirno vlogo, da je lahko upravičen do sheme proizvodno vezanih podpor ter v primeru mladega kmeta in kmeta začetnika do plačilnih pravic iz nacionalne rezerve. «.

(5) V skladu s tretjim odstavkom 64. člena Uredbe 1307/2013/EU je prenos plačilnih pravic na prevzemnika in nadaljnje uveljavljanje sheme za male kmete dovoljeno le, kadar prevzemnik pošlje agenciji enega od naslednjih dokazil v zvezi s prenosom plačilnih pravic:

1. sklep o dedovanju,
2. pogodbo o izročitvi in razdelitvi premoženja,
3. pogodbo o dosmrtnem preživljanju,
4. pogodbo o preužitku,
5. darilno pogodbo.«.

Dosedanja četrti in peti odstavek postaneta šesti in sedmi odstavek.

6. člen

V 26. členu se v drugem odstavku v četrti alineji pika spremeni v vejico in doda nova peta alineja, ki se glasi:

»– podpora za rejo drobnice.«.

7. člen

V 27. členu se besedilo »5 %« spremeni v besedilo »4,65 %« .

8. člen

V 30. členu se besedilo »3,5 %« spremeni v besedilo »3,15 %«.

9. člen

V 33. členu se besedilo »3 %« spremeni v besedilo »2,65 %«.

10. člen

V 36. členu se besedilo »1,5 %« spremeni v besedilo »1,15 % «.

11. člen

V 37. členu se v drugem odstavku črta beseda »repa«.

12. člen

Za 38. členom se doda novo 2.4a podpoglavje in novi 38.a, 38.b in 38.c členi, ki se glasijo:

»2.4a Podpora za rejo drobnice

38.a člen

(nacionalna zgornja meja za podporo za rejo drobnice)

Za podporo za rejo drobnice se nameni do 1,4 % sredstev letne nacionalne zgornje meje iz priloge II Uredbe 1307/2013/EU.

38.b člen

(upravičenec in pogoji)

Nosilec kmetijskega gospodarstva, ki na dan 1. februar tekočega leta redi ovce ali koze starejše od enega leta oziroma ki so že jagnjile ali jarile in ovne ali kozle, starejši od enega leta (v nadaljnjem besedilu: drobnica), je upravičen do podpore za rejo drobnice, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- na dan 1. februar tekočega leta redi 14 ali več živali drobnice;
- na zahtevek prijavi najmanj 14 živali drobnice in ne več kot je število živali drobnice v CRD na dan 1. februar;
- število živali drobnice prijavljeno na zahtevku mora biti prisotno na kmetijskem gospodarstvu od 5. maja do 31. oktobra tekočega leta. Pri tem se premik drobnice na planino ali skupni pašnik šteje kot prisotnost drobnice na kmetijskem gospodarstvu;
- je drobnica označena ter vpisana in ažurno vodena v registru drobnice na gospodarstvu v skladu s pravilnikom o označevanju in registraciji drobnice;
- za vse živali, za katere upravičenec uveljavlja zahtevek za podporo za rejo drobnice, mora biti znan podatek o mesecu in letu rojstva. Za živali, ki so prišle na kmetijsko gospodarstvo z drugega kmetijskega gospodarstva, mora biti podatek o mesecu in letu njihovega rojstva zapisan v registru drobnice na gospodarstvu ali drugem dokumentu, ki spremlja žival pri premiku.

38.c člen

(višina podpore)

(1) V skladu z drugim odstavkom 53. člena Uredbe 639/2014/EU je za Republiko Slovenijo število drobnice 117.127.

(2) Višina podpore za rejo drobnice se izračuna tako, da se sredstva iz 38.a člena te uredbe delijo s številom upravičene drobnice v tekočem letu v Republiki Sloveniji.«.

13. člen

Priloga 4 se nadomesti z novo Prilogo 4, ki je kot Priloga sestavni del te uredbe.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

14. člen

Postopki, začeti na podlagi Uredbe o shemah neposrednih plačil (Uradni list RS, št. 2/15, 13/15, 30/15, 103/15, 36/16, 84/16, 23/17, 5/18, 10/19, 7/20 in 78/20), se končajo v skladu z Uredbo o shemah neposrednih plačil (Uradni list RS, št. 2/15, 13/15, 30/15, 103/15, 36/16, 84/16, 23/17, 5/18, 10/19, 7/20 in 78/20).

15. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.

Ljubljana, dne ... 2020
EVA 2020-2330-0125

Vlada Republike Slovenije

Janez Janša

predsednik

Priloga

»Priloga 4: Povprečni hektarski pridelek ene vrste zelenjadnic in povprečni hektarski pridelek zelenjadnic skupaj v t/ha za leto 2021

	t/ha
zelje	25
ohrovt	22
cvetača in brokoli	16
kitajsko zelje	21
solata	15
endivija	15
radič	13
špinača	10
korenček	21
rdeča pesa	24
paradižnik	43
paprika	20
kumare	20
čebula	15
česen	6
por	19
fižol	2
grah	4
motovilec	6
šparglji	4
bučke	26

Povprečni hektarski pridelek zelenjadnic skupaj	16
---	----

«.

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga (besedilo, vsebina zakonske določbe, ki je podlaga za izdajo uredbe)

Pravna podlaga za Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o shemah neposrednih plačil sta 10. in 11. člen Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17 in 22/18).

2. Rok za izdajo uredbe, določen z zakonom

Zakon o kmetijstvu ne predpisuje datuma za izdajo te spremembe uredbe, vendar je pomembno, da bo sprememba uredbe sprejeta in bo začela veljati pred začetkom subvencijske kampanje za leto 2021.

3. Splošna obrazložitev predloga uredbe, če je potrebna

Uredba upošteva spremembe, ki so potrebne zaradi t.i. prehodne uredbe EU o nekaterih prehodnih določbah za podporo EKSRP in EKJS v letih 2021 in 2022 ter o spremembi uredb (EU) št. 1305/2013, (EU) št. 1306/2013 in (EU) št. 1307/2013 glede sredstev in uporabe v letih 2021 in 2022, za katero se predvideva objava do 31.12.2020. V primeru ne objave prehodne uredbe EU do zaključka leta se bodo določbe, ki se v predlogu spremembe uredbe nanašajo na prehodno uredbo EU črtale. Gre za določbe od 1. do 3.člena predloga. Takoj ko bo t.i. prehodna uredba EU objavljena pa bo uredba o shemah neposrednih plačil ponovno šla v postopek usklajevanja sprememb.

Zaradi ugotovitev EU revizije (avgust 2018) v zvezi s spreminjanjem nosilcev po oddaji ZV in t.i. avtomatskim prenosom plačilnih pravic znotraj kmetije (sprememba nosilca kmetije v RKG se šteje kot vloga za prenos plačilnih pravic), se od leta 2021 prenosi plačilnih pravic znotraj kmetije uredijo na enak način kot prenosi med kmetijskimi gospodarstvi, kar pomeni, da morajo biti tudi prenosi plačilnih pravic znotraj kmetije opravljeni na podlagi vloge o prenosu plačilnih pravic do 28. februarja tekočega leta, da se upoštevajo za zahtevek tekočega leta. V primeru spremembe nosilca kmetije v RKG v roku za vložitev zbirne vloge ali v roku za pozno predložitev in če prenosnik in prevzemnik nista uredila prenos plačilnih pravic do 28. februarja tekočega leta prevzemnik ni upravičen do shem neposrednih plačil, ki so vezane na aktivacijo plačilnih pravic in mora oddati zbirno vlogo, da je lahko upravičen do ostalih shem neposrednih plačil, ki niso vezane na aktivacijo plačilnih pravic (ne more po avtomatizmu »prevzeti« zbirno vlogo prejšnjega nosilca kmetije, če jo je ta že oddal, ampak mora vložiti svojo zbirno vlogo).

Uvaja se novo proizvodno vezano plačilo za drobnico. Za ukrep se bo namenilo do 1,4 % letne nacionalne zgornje meje iz Priloge II Uredbe 1307/2013/EU. Sredstva se bodo zagotovila iz

dela proizvodno vezanih podpor tako, da se bodo, skladno s 53. členom Uredbe 1307/2013/EU, linearno znižale vrednosti podpore vseh preostalih proizvodno vezanih plačil.

Pri proizvodno vezani podpori za zelenjavo se iz seznama upravičenih zelenjav črta repa. V skladu z enajstim, dvanajstim in trinajstim odstavkom 37. člena te uredbe se izračuna povprečni hektarski pridelek ene vrste zelenjadnic in povprečni hektarski pridelek zelenjadnic skupaj v t/ha za leto 2021, ki se objavi kot priloga 4 te uredbe.

4. Predstavitev presoje posledic za posamezna področja, če te niso mogle biti celovito predstavljene v predlogu zakona

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o shemah neposrednih plačil vsebuje sledeče spremembe:

1. člen: Popravek sklicev zaradi t.i. prehodne uredbe EU o nekaterih prehodnih določbah za podporo EKSRP in EKJS v letih 2021 in 2022 ter o spremembi uredb (EU) št. 1305/2013, (EU) št. 1306/2013 in (EU) št. 1307/2013 glede sredstev in uporabe v letih 2021 in 2022, za katero se predvideva objava do 31. decembra 2020. Uredba (EU) št. 1307/2013 formalno ni časovno omejena, zato se uporabljala dokler ni uradno razveljavljena. Vendar ta uredba ne vsebuje nacionalnih zgornjih mej za leta po koledarskem letu 2020. Zato jo omenjena prehodna uredba spreminja tako, da vključuje ustrezne nacionalne zgornje meje za prehodno obdobje 2021 in 2022. Nadalje prehodna uredba z dopolnitvijo člena zgornje meje sheme osnovnega plačila daje državi članici možnost prilagoditve na nižjo nacionalno ovojnico za sheme neposrednih plačil v letih 2021 in 2022 z linearnim nižanjem vrednosti vseh plačilnih pravic ali z nižanjem nacionalne rezerve. Prehodna uredba daje državi članici tudi možnost, da nadaljuje z modelom delne konvergence v letih 2021 in 2022 ali da ostane na vrednosti plačilnih pravic iz koledarskega leta 2019 s prilagoditvijo na nižjo nacionalno ovojnico za sheme neposrednih plačil (linearno nižanje vrednosti vseh plačilnih pravic).

V primeru ne objave prehodne uredbe EU do zaključka leta se bodo določbe, ki se v predlogu spremembe uredbe nanašajo na prehodno uredbo EU črtale. Gre za določbe od 1. do 3. člena predloga. Takoj ko bo t.i. prehodna uredba EU objavljena pa bo uredba o shemah neposrednih plačil ponovno šla v postopek usklajevanja sprememb.

2. člen: se doda proizvodno vezano podporo za rejo drobnice, ki je nova podpora od leta 2021 dalje.

3. člen: Prehodna uredba z dopolnitvijo 22. člena »zgornje meje sheme osnovnega plačila« daje možnost prilagoditve na nižjo nacionalno zgornjo mejo za sheme neposrednih plačil v letih 2021 in 2022 z linearnim nižanjem vrednosti vseh plačilnih pravic ali z nižanjem nacionalne rezerve.

4.člen: Določa, da se za leti 2021 in 2022 zadrži vrednost plačilnih pravic iz koledarskega leta 2019 in se ne gre v nadaljevanje modela delne konvergence. Se pa z linearnim nižanjem vrednosti vseh plačilnih pravic vrednost iz leta 2019 prilagodi na novo (zmanjšano) nacionalno ovojnico za neposredna plačila za leto 2021 in 2022 (določa t.i. prehodna uredba).

5. člen: Zaradi pripomb EU revizije (avgust 2018) v zvezi s spreminjanjem nosilcev po oddaji ZV in ker novela ZKme, ki bo upoštevala pripombe EU revizije iz leta 2018 v zvezi z upravičencem, ne bo stopila v veljavo za ukrepe leta 2021, je bilo v uredbi potrebno »ukiniti« postopek, da ARSKTRP v času oddaje ZV, spremembo nosilca kmetije v RKG avtomatsko prevzame pri prenosu PP kot tudi pri zbirni vlogi, ne da bi nov nosilec karkoli sporočil agenciji. S tem se upoštevajo ugotovitve površinske revizije EK iz leta 2018, ki v svojem zadnjem podanem stališču z dne 28.9.2020 (gre za stališče EK pred pravnim postopkom med EK in Slovenijo), znova poudarja, da zbirne vloge ni mogoče spremeniti s spremembo nosilca, razen v primerih višje sile ali izjemnih okoliščin. Tako se v uredbi od leta 2021 prenosi plačilnih pravic znotraj kmetije uredijo na enak način kot prenosi med kmetijskimi gospodarstvi, kar pomeni, da morajo biti tudi prenosi plačilnih pravic znotraj kmetije opravljeni na podlagi vloge o prenosu plačilnih pravic do 28. februarja tekočega leta, da se upoštevajo za zahtevek tekočega leta. V primeru spremembe nosilca kmetijskega gospodarstva v RKG v roku za vložitev zbirne vloge ali v roku za pozno predložitev in če prenosnik in prevzemnik nista uredila prenos plačilnih pravic do 28. februarja tekočega leta prevzemnik ni upravičen do shem neposrednih plačil, ki so vezane na aktivacijo plačilnih pravic (to je sheme osnovnega plačila, plačila za zeleno komponento, PONO in plačilo za mladega kmeta). Če je prenosnik že oddal zbirno vlogo jo mora umakniti, prevzemnik pa ponovno oddati, da je lahko upravičen do ostalih neposrednih plačil, ki niso vezane na aktivacijo plačilnih pravic to je shem proizvodno vezanega plačila in plačilnih pravic iz nacionalne rezerve za mladega kmeta in kmeta začetnika. Prav tako pa tudi do ostalih ukrepov zbirne vloge, to je OMD; EK, KOPOP, DŽ , kar pa ne ureja zadevna uredba.

6.člen : Doda se proizvodno vezano plačilo za rejo drobnice.

7. člen – 10.člen: Uvaja se novo proizvodno vezano plačilo za rejo drobnice. Za ukrep se bo namenilo do 1,4 % letne nacionalne zgornje meje iz Priloge II Uredbe 1307/2013/EU. Sredstva se bodo zagotovila iz dela proizvodno vezanih podpor tako, da se bodo, skladno s 53. členom Uredbe 1307/2013/EU, linearno znižale vrednosti podpore vseh preostalih proizvodno vezanih plačil. Morebitne nove sheme se financirajo s prerazporeditvijo sredstev iz obstoječih shem, npr. znižanje ovojnice za shemo osnovnega plačila (z znižanjem vrednosti vseh že dodeljenih plačilnih pravic) ali pa z znižanjem ovojnic za obstoječe proizvodno vezane podpore, ker mora skupen obseg sredstev za neposredna plačila ostati nespremenjen. Osnovno pravilo, da se za proizvodno vezane podpore lahko skupno nameni največ 13 %, ostaja nespremenjeno.

11.člen: Iz seznama upravičenih zelenjadnic se črta repa, ker se lahko uporablja kot zelenjadnica ali poljščina in zato ne dosega namena tega ukrepa, ki je spodbujanje pridelave

zelenjave. Opažamo namreč velik porast v površini hektarjev od leta 2019 dalje, ko smo zaradi zahtev po večjem upoštevanju tehnologij pridelave uvedli minimalno prisotnost zelenjadnice 60 dni po izboru pridelovalcev v razširjenem obdobju od oddaje zbirne vloge do 15. oktobra tekočega leta. S to spremembo se ne spreminja namen ukrepa, torej podpora tržnim in netržnim proizvajalcem zelenjadnic.

12.člen: Doseženi ekonomski rezultati pri reji drobnice, ki so se v referenčnem obdobju 2009-2013 slabšali in se v naslednjem obdobju 2014-2019 niso bistveno izboljšali, izkazujejo, da obstaja realno tveganje za opuščanje reje drobnice in s tem upad števila živali. Obseg proizvodno nevezanih neposrednih plačil, ki predstavlja pomemben ukrep za dopolnjevanje dohodkov rejcev, ob sedanji višini ni zadosten. Tako s ciljem, da se prepreči poslabšanje ekonomskih rezultatov, da ohranimo število drobnice vsaj na sedanji ravni, da bi preprečili opuščanje reje drobnice, ki se nahaja na območjih neugodnih za kmetovanje se za leto 2021 uvaja nov proizvodno vezani ukrep za sektorje v težavah to je PVP drobnica.

Podpora se dodeli nosilcem kmetijskega gospodarstva, ki na dan 1.2. tekočega leta redijo 14 ali več ovc oz. koz, ki so do takrat najmanj enkrat jagnjile oz. jarile ali so na ta dan stare najmanj eno leto in ovnov oz. kozlov, ki so starejši od enega leta. Nosilec lahko na zahtevku prijavi najmanj 14 živali drobnice, in ne več kot je število živali drobnice v CRD na dan 1. februar. Število drobnice iz zahtevka mora biti prisotno na kmetijskem gospodarstvu od 5.maja (se izenači z ukrepom dobrobit živali za drobnico) do 31. oktobra tekočega leta, kar se bo preverjalo tudi s kontrolo na kraju samem. Pri tem se premik na planino ali skupni pašnik se šteje kot reja na kmetijskem gospodarstvu. Drobnica mora biti označena v skladu z določili predpisov o označevanju in registraciji drobnice ter vpisana in ažurno vodena v register drobnice na gospodarstvu.

Predvidoma bo do podpore upravičenih okoli 65.000 živali, pri čemer bo znašala okvirna višina sredstev 28,94 EUR na upravičeno žival. Končna višina podpore bo odvisna od dejanskega števila upravičenih živali.

13.člen: V prilogi 4 se doda povprečni hektarski pridelek zelenjadnic skupaj v t/ha za leto 2021.

14.člen: Za koledarsko leto 2021 se že po trenutno veljavni uredbi upoštevajo vsi prenosi plačilnih pravic od 1.6.2020 pa do 28.2.2021. Za prenose plačilnih pravic znotraj kmetije, ki potekajo še v času veljavne uredbe, s prehodno določbo omogočimo, da se zanje kot vloga za prenos plačilnih pravic še vedno šteje sprememba nosilca v RKG, saj brez pravne podlage o načrtovani spremembi ne moremo pravočasno obvestiti kmetovalce. Prenosi plačilnih pravic znotraj kmetije po uveljavitvi predloga te uredbe pa se bodo že izvajali v skladu z novimi pravili, to je na podlagi vloge za prenos plačilnih pravic in le do 28.2.2021.